نگاه

بودجه‌ای نه برای همه

حمیدرضا پورسلیمی

● بودجه سال ۹۷ به‌عنوان برنامه اقتصادی دولتی با انتقادات زیادی مواجه شده است. به نوعی می‌توان منشأ این انتقادها را در برهم‌خوردن یک توازن تاریخی میان ذی‌نفعان مربوط به آن تحلیل کرد. این توازن به نوعی ذیل مفهوم دولت- ملتی که از انقلاب به‌تدریج شکل گرفت، حاصل شده است. به این صورت که دولتی که پس از انقلاب به وجود آمد و ملتی که برای برآمدن آن دولت تلاش کرد، هر دو به صورت ضمنی بر فراوانی منابعی تأکید داشتند که در نظام سیاسی پیشین، تلاش زیادی بر بهره‌مندی عادلانه همه شهروندان از آن صورت نگرفته و حاکمیت سیاسی جدید خود را دراین‌باره متعهد می‌دانست. ادبیات محرومیت‌گرایی عاطفی که از همان ابتدای انقلاب به شکل برنامه‌ریزی برای توزیع روزانه و منطقه‌ای عواید نفت آغاز شد و تلاش دولت برای حمایت‌های غیرنقدی از رفاه عمومی در شرایط سخت جنگ، به نوعی نشان از همین تعهد اولیه داشت. پس از جنگ نیز ملتی که در ایام جنگ صبوری کرده بود و انتظار داشت با پایان جنگ زمینه بهره‌مندی بیشتر از منابع کشور برای آن فراهم شود، روی خوش به سیاست‌های تعدیل اقتصادی در راستای فراهم‌کردن منابع مالی لازم برای بازسازی کشور نشان نداد. اما حمایت دولت از ملت، شکل دوم و مخرب‌تری نیز داشت که می‌توان آن را باج‌دهی دولت به ملت قلمداد کرد. این باج‌دهی‌ها به صورت پیوسته و نهان در قالب فراهم‌کردن زمینه انواع زیاده‌روی‌ها در مصرف منابع کشور، از مصرف سوخت تا مصرف غیربهینه منابع آب و به‌خصوص منابع آب زیرزمینی، انواع طرح‌های بازنشستگی پیش از موعد، بی‌تفاوتی به بازدهی نامناسب نیروی کار و به‌ویژه نیروی کار شاغل در بخش‌های دولتی و عمومی، نبود برنامه‌ریزی برای مقابله با کارخانه‌های تولیدکننده آلاینده‌ها و حتی خودروهای فرسوده، نبود برنامه‌ریزی جدی برای مقابله با واردکنندگان خرد کالای قاچاق، صدور مجوز برای ساخت‌وسازهای غیرقانونی، مالیات‌گریزی و مواردی از این دست رواج پیدا کرده است. حتی علاقه‌نداشتن دولت به برخورد با موتورسیکلت‌های متخلف (به بهانه طبقه ضعیف درآمدی آنها) را نیز می‌توان به نوعی به‌عنوان رفتار توأم با تساهل دولت با رفتار مخرب تعریف کرد. این باج‌دهی دولت به ملت را می‌توان به صورت متقابل و به شکل تحمل ناکارآمدی‌های دولت از سوی ملت نیز تبیین کرد. به‌طوری‌که دولتی که به دلیل ناکارآمدی ساختاری خود از ایفای بخشی از مأموریت‌های مهم خود مانند ایجاد اشتغال ناتوان بوده، بااین‌حال تحمل شده است. پذیرش نهادهای غیرمولد درون دولت که به صورت غیرکارا و غیرشفاف، سالانه بودجه‌های چندصدمیلیاردی را مصرف می‌کنند نیز بخش دیگری از این موضوع بوده است. تداوم این رفتار متقابل ملت- دولت در این چند دهه، کشور را دچار بحران‌های عمیقی کرده است. بحران آب و مسائل زیست‌محیطی، بحران صندوق‌های بازنشستگی، بحران بدهی‌های دولت، بحران بافت‌های فرسوده، بحران آسیب‌های اجتماعی، بحران بی‌کاری و...، مسائلی از این دست هستند. بودجه سال ۹۷ با لغو یک‌جانبه توازن پیشین، دنبال فراهم‌کردن منابع مالی مورد نیاز برای تعدیل بحران‌های کشور است. به این صورت که از یک طرف با افزایش قیمت سوخت و در کنار آن با کاهش یارانه‌های نقدی و غیرنقدی، در پی کاهش کسری بودجه دولت و کاهش مصرف سوخت و آلودگی‌های زیست‌محیطی است؛ ولی در مقابل، مثلا پاسخی برای تضعیف قدرت خرید مردم ندارد. بنزینی که قرار است قیمت آن افزایش یابد، قرار است همچنان در خودروهای پرمصرف تولید داخل مصرف شود. یا مسئله افزایش مالیات‌ها در حالی است که نهادهای بزرگ اقتصادی، همچنان قرار بر پرداخت مالیات ندارند. موتورسواری که موتور او در خیابان توقیف می‌شود، همچنان از ناکارآمدی دولت در ایجاد شغل مناسب رنج می‌برد. حتی آن فرد متمولی که قرار است در بودجه سال ۹۷ بیش از چهار برابر عوارض سفر خارجی خود را پرداخت کند نیز تصور می‌کند قرار است از جیب او بودجه دستگاه‌ها فراهم شود. این نقل به مضمون تلخ یک کولبر که می‌گوید: «می‌دانم قاچاق برای اقتصاد ضرر دارد، اما من چه کار کنم؟ سهم من از ایران چیست؟» به نوعی نشان از آن دارد که وجود بحران و ابعاد آن از سوی حتی محروم‌ترین قشر یک سمت توازن، پذیرفته شده؛ ولی طرف مقابل که دولت است، حاضر به بازتعریف نقش خود برای حل مسائل مهم کشور نیست.

خبر

دستورالعمل جدید واردات خودرو ابلاغ شد

● معاون‌اول رئیس‌جمهوری دستورالعمل جدید واردات خودرو را که روز گذشته در هیئت وزیران تصویب شده بود، ابلاغ کرد. به گزارش شبکه پیام‌رسان وزارت صنعت، بر اساس این دستورالعمل، ثبت سفارش و واردات خودروهای سواری با ارزش بیش از ۴۰ هزار دلار ممنوع است. همچنین ثبت سفارش و واردات خودروهای سواری با حجم موتور بالای دوهزارو ۵۰۰ سی‌سی نیز ممنوع اعلام شده است.

حسن مرادی، کارشناس اقتصاد انرژی، روش‌های جدید دولت در لایحه بودجه ۹۷ را تشریح کرد

سازوکار ذخیره ارزی تعطیل

شرق: دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۷ پیشنهاد داده است که در صورت افزایش نرخ ارز، از محل منابع حاصل از فروش نفت و میعانات گازی، ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع به دست آورد. دولت این منابع را جزء ردیف‌های درآمدی دیده است. همچنین در بند «ب» تبصره «۱» لایحه، پیشنهاد شده در صورت افزایش ماهانه منابع دولت از محل منابع نفت نسبت به یک‌دوازدهم مبالغ درج‌شده در ردیف‌ها، مازاد ماحصل پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی و سهم شرکت ملی نفت به ردیف درآمدی دولت واریز شود. درواقع این پیشنهاد دولت بنا به تحلیل مرکز پژوهش‌های مجلس عملا سازوکار حساب ذخیره ارزی را تعطیل کرده و دولت به دنبال مجوزی برای استفاده از منابع آن در بودجه سالانه بوده است. از سوی دیگر در شرایطی که سهم شرکت ملی نفت ایران ۵. ۱۴ درصد از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی بوده که حدود ۶. ۷ میلیارد دلار می‌شود، اما سهم این شرکت از خالص صادرات گاز طبیعی و فروش داخلی نفت خام و میعانات گازی در لایحه نامشخص است. حسن مرادی، کارشناس حقوق انرژی، در گفت‌وگو با «شرق» درباره عدد ۱۲۵ میلیون ریال برای بودجه وزارت نفت توضیح داد: اگر دولت رقمی را در بودجه برای وزارت نفت اعلام کرده، این یک روند و روش جدید است، ولی معمولا به درصد اکتفا می‌کرد. بنابراین درنظرگرفتن چنین عددی اختیارات بیشتری به وزارت نفت می‌دهد، اما باید تطابقی با واقعیت‌ها داشته باشد که در تفریغ بودجه مشخص می‌شود.

دولت در بودجه ۹۷ قیمت ۵۵ دلار را برای نفت پیش‌بینی کرده است. به نظر شما این رقم چقدر واقعی است؟

سال‌ها بود که دولت با اعلام مقادیر غیرواقعی و غیرمحتمل ارقامی را اعلام می‌کرد و معمولا نفت بالاتر از آن به فروش می‌رسید. مسئله‌ای که به وجود می‌آمد این بود که دولت مقداری درآمد مازاد داشت. شفافیت بودجه حکم می‌کند که باوجود تخفیف‌هایی که برای قیمت نفت وجود دارد، قیمت با واقعیت هم‌خوانی داشته باشد. بنابراین دولت حدودا قیمت روز نفت را در نظر گرفته و همین تخمین را به عنوان تخمین قیمت نفت در بودجه منظور کرده است. بنابراین این به شفافیت بهتر فعالیت‌های دولت کمک می‌کند و به نظر من منطقی‌تر است. بنابراین رقم ۵۵ دلار با واقعیت مطابقت دارد. این در حالی است که با توجه به روند موجود و سردی هوا که فصل خرید است، از این پس احتمال اینکه قیمت نفت کاهش یابد، وجود ندارد. از طرفی هم توافق اوپک یا فریز نفتی مجددا تثبیت و تأیید شد. بنابراین این موضوع هم کمک می‌کند که نفت قیمت پایدار و ثابتی داشته باشد.

در لایحه، ابهامات زیادی وجود دارد؛ مثلا وقتی به بودجه وزارت نفت می‌رسیم، عدد ۱۲۵ میلیون ریال لحاظ شده است. آیا این عدد به معنای بازگذاشتن دست دولت برای تخصیص بودجه وزارت نفت نیست؟

سال‌ها بود که دولت یک عرفی را در بودجه تعیین می‌کرد و نسبتا کارهای وزارت نفت با آن انجام می‌شد و آن را به صورت درصدی از بودجه اعلام می‌کرد. بنابراین اگر دولت رقمی را در بودجه برای وزارت نفت اعلام کرده، این یک روند و روش جدید است، ولی معمولا به درصد اکتفا می‌کرد و تا ۱۴ درصد هم افزایش داشت. زمانی هم پنج درصد کل درآمدهای نفتی صرف وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران می‌شد. بنابراین اگر عددی در بودجه اعلام شده، یک روش جدید است که امیدواریم به واقعیت‌ها نزدیک باشد؛ نه‌آن‌قدر باشد که بودجه مازادی را برای وزارت نفت یا شرکت ملی نفت ایران قرار دهد و نه کمبود بودجه ایجاد شود که طرح‌های اصلی آنها ابتر بماند و نتوانند به اهداف خود دست پیدا کنند. علاوه‌براین عدد درنظرگرفته‌شده باید تعادل داشته باشد و هزینه‌کرد و عملکرد هزینه‌ای آنها با هم بخواند.

این عددی که دولت برای وزارت نفت در نظر گرفته می‌تواند دست دولت را باز نگه دارد؟

آمار دقیقی ندارم، اما باید این رقم را با بودجه تراز کرد و دید که آیا این عدد همان عرف و رقمی از بودجه است و حول‌وحوش ۱۴ درصد است یا بیشتر از آن را پیشنهاد کرده‌اند.

مرکز پژوهش‌های مجلس پیش از این اعلام کرده بود این اعداد در بودجه غیرواقعی است و دولت باید این رقم را واقعی کند.

به‌هرحال وزارت نفت یا شرکت ملی نفت ایران اجازه ندارند هزینه‌ها را بدون محاسبات انجام دهند. بنابراین اگر محاسباتی باشد، سوءاستفاده در آن وجود ندارد و بازبودن دست وزارت نفت برای طرح‌های توسعه‌ای امکان این را می‌دهد که بتوانند با شجاعت و جسارت بیشتری کارهای توسعه‌ای را انجام دهند.

پس با این توضیحات می‌توان گفت که عدد ۱۲۵ میلیون ریال برای بودجه وزارت نفت به‌نوعی می‌تواند دست دولت را باز نگه دارد؟ درست است؟

اختیارات بیشتری به وزارت نفت می‌دهد، اما باید تطابقی با واقعیت‌ها داشته باشد که در تفریغ بودجه مشخص می‌شود.

در برخی بندهای دیگر نیز می‌بینیم دولت اعتبارات را یک میلیون ریال در نظر گرفته است؛ مانند ردیف مازاد منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۷ که مشابه آن در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۴ بوده است. آیا این امر به‌نوعی تصویب «متمم بودجه» حین تصویب «قانون بودجه» قلمداد نمی‌شود؟

بله، این احتمال وجود دارد که به این شکل قلمداد شود.

چرا دولت منابع حاصل از فروش داخلی و خالص صادرات گاز طبیعی و فراورده‌های نفتی را در لایحه لحاظ نکرده است؟

درباره برخی آمارها نمی‌شود با دقت و صراحت صحبت کرد. بسته به توان و نوع تعاملی که با شرکت‌های خارجی داریم، مشخص می‌شود. بنابراین اگر به محاسبات وزارت نفت اطمینان داشته باشیم باید قبول کنیم که باید دستشان باز باشد و هزینه‌های خود را به میزانی که نیاز دارند تقبل کنند.

خب این امر به معنای عدم شفافیت در بودجه نیست؟

اگر شفاف باشد بهتر است. مثلا فروش ال‌پی‌جی اکنون خیلی بیشتر شده و باید مشخص باشد که ما چه میزان می‌فروشیم. اگر در درازمدت و سال‌های بعدی به صورت شفاف تخمین‌هایی که وجود دارد دیده شود، قطعا به شفافیت بودجه وزارت نفت کمک می‌کند. من هم طرفدار شفافیت هستم.

پس منظورنکردن این منابع در لایحه می‌تواند عدم شفافیت را نشان دهد؟

بله می‌تواند.

دولت منابع حاصل از مابه‌التفاوت نرخ فروش نفت خام و میعانات را جزء درآمدها دیده درحالی که طبق ماده ۷ قانون برنامه ششم باید این منابع به حساب ذخیره ارزی واریز شود. تبعات استفاده از این منابع به عنوان بخش درآمدی چیست؟

بخشی از این منابع را در گذشته وزارت نفت صرف هزینه‌های داخلی خود می‌کرد. اما به نظر می‌رسد اگر رقمی را برای وزارت نفت تخصیص دهیم بهتر است به خزانه واریز شود و اگر هزینه‌کردی وجود دارد، به صورت شفاف مشخص شود.

خب این اتفاق چه تبعاتی دارد؟

دولت نمی‌تواند مطلق‌العنان باشد و دستش برای هرچیزی باز باشد و نه آن‌قدر هم بسته باشد که عملا نتوانند حرکت کنند. باید تعادلی بین این دو باشد؛ بین برخی هزینه‌هایی که نمی‌شود به طور دقیق حساب کرد و هزینه‌هایی که در گذشته روندی داشته که مشخص می‌شده دقیقا چقدر درآمد از اینها به وجود آمده است. یعنی چند سال را که محاسبه کنند مشخص می‌شود مثلا از میعانات چقدر درآمد داشته‌اند و چقدر هزینه عملیاتی وجود دارد. به نظر می‌رسد روز به روز باید مدون و مشخص شود تا شبهات کمتری ایجاد کند تا دولت با شفافیت بیشتری فعالیت خود را ادامه دهد. بنابراین این موضوع بازشدن دامنه انتقاد برای دولت است و دولت باید روزنه‌های انتقاد از خود را ببندد.

مجموع منابع و مصارف شرکت ملی نفت ایران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان یا ۲۹ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است. حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان از آن یعنی ۸۰ درصد کل منابع از سه محل «سایر وام‌های داخلی»، «سایر دریافت‌ها» و «وام خارجی» در نظر گرفته شده است. به نظر شما اینها منابع مطمئنی برای تأمین بودجه شرکت ملی نفت است؟

از آنجا که شرکت نفت شرکتی مقتدر و شناخته‌شده است، وقتی می‌گوید منابع خارجی، یعنی تا حدود زیادی اطمینان دارد منابع محقق می‌شود؛ اگرچه این را نمی‌توان به همه شرکت‌های دولتی تسری داد اما وزارت نفت با شهرت و با سابقه‌ای که ایجاد کرده مطمئن است به این اهداف می‌رسد. اگر نه، ذکر آنها به این شکل جالب نیست.

در لایحه بودجه ۱۳۹۷

اعتبارات بخش آب ۴۰ درصد کاهش یافت

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور بخش آب از دو فصل «منابع آب» و «آب و فاضلاب» تشکیل شده است. بخش آب در فصول مربوط به امور اقتصادی، بعد از فصل «حمل‌ونقل» از بالاترین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بهره‌مند است، درصورتی‌که این بخش، درمقایسه‌با سایر فصول، اعتبارات هزینه‌ای بسیار اندکی دارد. به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش آب برابر ۴۴ هزار و ۱۹۶ میلیارد و ۲۲۹ میلیون ریال، یعنی معادل ۳۵.۲ درصد کل اعتبارات تملک دارایی‌های امور اقتصادی است و کمتر از ۶درصد از این مقدار نیز مربوط‌به اعتبارات هزینه‌ای بخش است. همچنین در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، اعتبار ارزی ۹۵۰ میلیون دلار از محل اعتبارات صندوق توسعه ملی و برخی پتانسیل‌های اعتباری از محل اسناد خزانه اسلامی برای بخش آب لحاظ شده است. به‌طورکلی بودجه بخش آب در لایحه ۱۳۹۷ کل کشور حالت انقباضی دارد؛ به‌طوری‌که اعتبارات بخش آب در این لایحه، درمقایسه‌با اعتبار مصوب سال ۱۳۹۶ حدود ۴۰درصد کاهش داشته است. کاهش مزبور برای فصل منابع آب برابر با ۴۰.۴ درصد و برای فصل آب و فاضلاب برابر با ۳۹.۶ درصد بوده است. در سال ۱۳۹۶، به غیر از اعتبارات از محل اسناد خزانه اسلامی و اعتبارات از محل صندوق توسعه ملی تابه‌حال هیچ‌گونه عملکرد بودجه‌ای برای ردیف‌های اعتباری برنامه‌های بخش آب وجود نداشته و میزان پرداختی در مورد تمام ردیف‌ها صفر است. مبالغ پرداختی از صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۶، مشابه لایحه ۱۳۹۷ برابر برنامه‌های مهار آب‌های مرزی و آبرسانی روستایی بوده است. مقایسه بین اعتبارات مصوب ۱۳۹۶ و برآورد ۱۳۹۷ را برای برنامه‌های مختلف بخش آب نشان می‌دهد. در یک دید کلی می‌توان گفت که تمام ارقام اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های مختلف بخش آب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، درمقایسه‌با رقم مصوب سال ۱۳۹۶ کاهش داشته‌اند که این امر نشان‌دهنده انقباضی‌بودن لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در بخش آب است.

با بررسی جدول ۸ می‌توان موارد مهم ذیل را احصا کرد: ۱- اعتبارات هزینه‌ای بخش آب نسبت‌به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش بسیار ناچیز است. این موضوع حاکی از اهمیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش آب و حجم زیاد اعتبارات طرح‌های این بخش است. ۲- به‌طور متوسط برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های فصل منابع آب، ۴۰.۴ درصد کاهش وجود دارد. ۳-به‌طورمتوسط برای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های فصل آب و فاضلاب، ۳۷.۵درصد کاهش وجود داشته است. ۴- از محل منابع عمومی، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کل بخش آب، ۳۹.۶ درصد کاهش وجود داشته است. ۵- با بررسی برنامه‌های بخش آب (ارائه‌شده در جدول ۷) مشخص می‌شود که تفکر غالب حاکم بر مسئولان بخش آب در برنامه‌های توسعه این بخش هنوز تفکری سازه‌ای است. می‌توان گفت تنها اعتبارات با منابع مطمئن در لایحه بودجه ۱۳۹۷، اعتبارات تأمین‌شده از محل صندوق توسعه ملی هستند که در بندهای «و» و «ز» ماده‌واحده به طرح‌های آبیاری نوین، آبرسانی روستایی و طرح انتقال آب کشاورزی سیستان اختصاص می‌یابد.

در مورد طرح‌های آبیاری تحت فشار، کم‌فشار و سامانه‌های نوین آبیاری باید عنوان کرد که هدف نهایی این طرح‌ها قاعدتا باید کاهش میزان آب مصرفی موجود بخش کشاورزی در مقیاس کلان باشد، نه تخصیص‌های جدید آب برای کشاورزی. از آن‌جایی که افزایش راندمان این گونه طرح‌ها در مقیاس مزرعه است و نه در مقیاس کلان، به‌نظر نمی‌رسد که تخصیص اعتباری فوق‌الذکر در راستای کاهش مصرف آب عمل کند. تخصیص اعتبارات به طرح انتقال آب کشاورزی به سیستان نیز با توجه به پیشرفت فیزیکی بیش از یک‌سوم طرح و اهمیت امنیتی این طرح که طیف وسیعی از مناطق جمعیتی استان را تحت پوشش قرار می‌دهد؛ قابل توجه و مورد تأیید است.

اعتبارات مندرج در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در بخش آب در برخی موارد که عمدتا سازه‌ای هستند و با جهت‌گیری‌های برنامه ششم توسعه انطباق داشته اما در مواردی از برنامه ششم توسعه که گام‌های مهمی در مقابله با بحران آب تلقی می‌شوند، مانند جبران بیلان منفی سفره‌های آب زیرزمینی و طراحی الگوی کشت بهینه و تحویل حجمی آب، بر این اساس، انطباق بین اعتبارات و احکام لایحه و مواد برنامه ششم توسعه مشاهده نمی‌شود. از آن‌جایی که توسعه روش‌های آبیاری نوین در صرفه‌جویی آب در مقیاس کلان اثر چندانی ندارد، پیشنهاد می‌شود که اعتبار ۳۰۰ میلیون دلاری از محل اعتبارات صندوق توسعه ملی که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به این امر تخصیص داده شده است؛ به طرح تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی اختصاص داده شود. با توجه به شرایط نامناسب اقتصادی کشور و پیش‌بینی تشابه نسبی شرایط سال ۱۳۹۷ با ۱۳۹۶، از این نظر پیش‌بینی می‌شود که عملکرد بودجه‌ای بخش آب در سال ۱۳۹۷ برای ردیف‌های اعتباری فصل منابع آب و فصل آب و فاضلاب ناچیز باشد و فقط بودجه اختصاص داده‌شده از محل اعتبارات صندوق توسعه ملی و اسناد خزانه اسلامی به عملکرد تبدیل شود.

خبر

تراژدی طویل‌العمر غم‌انگیز «بودجه»

رانتی بیشتر از این سراغ دارید

● استاد اقتصاد دانشگاه تهران و نماینده ادوار مجلس در چهارمین شماره از سلسله یادداشت‌های «نامه‌ای برای ایران» نظام بودجه‌ریزی کشور را به‌صورت مبنایی به چالش کشید. بخش اجمالی این یادداشت که به‌صورت اختصاصی در اختیار تسنیم قرار گرفت، به شرح زیر منتشر می‌شود. به گزارش تسنیم، حسن سبحانی، استادتمام اقتصاد دانشگاه تهران، نوشت: مقامات اقتصادی در دولت و نمایندگان مجلس، اساتید دانشگاه و اقتصاددانان در کنار ارباب جراید و رسانه‌های مکتوب و دیداری و شنیداری، مخاطبان خاص این نوشته هستند. وی در ابتدای این نامه درباره «عدم انباشت تجربه مفید در بودجه‌ریزی پرسابقه کشور» خاطرنشان کرد: تحقیقا از پی‌آمد این همه تجربه سالیانه، برای کشور دانشی که معطوف به انباشت تجربیات و آسیب‌شناسی مشکلات و رهیافت برون‌رفت از توقعات باشد فراهم نیاورده است. نماینده ادوار مجلس با تبیین تناقضی دیگر ادامه داد: دهه‌های طولانی بر مملکت گذشته است و درحالی‌که همه مقامات ذی‌ربط در تهیه و تصویب و اجرا و تفریغ بودجه بر آن هستند که کار خود را به‌خوبی انجام داده‌اند، اما تحقیقا هیچ‌کس را از روند کلان کار بودجه و توانایی نسبی آن به کاهش مشکلات مالی کشور و در خدمت اقتصاد ملی بودن راضی نمی‌یابید. وی با تصریح بر اینکه «اقشار و دسته‌جاتی از قبل کاستی‌ها و ندانم‌کاری‌ها در سازوکار این تراژدی طویل‌العمر غم‌انگیز، منتفع شده و می‌شوند و درحالی‌که در کلام، رانت‌خواری را مذمت می‌کنند خود از رانت‌خواران قابل اعتنا از بودجه و یا در بودجه محسوب می‌شوند، لیکن کسی را با آنها کاری نیست»، نوشت: در شرایط فعلی، دست‌اندرکاران بودجه از چگونگی آن ناراضی؛ سیاست‌گذاران و مصوب‌کنندگان منتقد؛ نظام کارشناسی و تخصصی کشور به لحاظ تلقی منتقد و به‌لحاظ رویکرد به آسیب‌شناسی بودجه ساکت و منفعل؛ مجریان از کمی تخصیص حین اجرا گله‌گزار و تفریغ‌نویسان بودجه از عدم اجرای بخش‌های وسیعی از بودجه شاکی‌اند؛ و این در حالی است که با علم به شرایط حاکم، نه‌تنها هیچ تحولی در راستای کاهش مسائل و معضلات بودجه‌ای از نوع و برایند کارکرد آنها در بودجه رخ نمی‌دهد که هر سال به‌خاطر عملکرد انفعالی این ناراضیان، کشور با شرایط بغرنج‌تری به‌لحاظ تأمین منابع و نوع هزینه‌ها مواجه می‌شود.